

Főoldal>Jogi szakember keresése>A különböző jogi szakmák

A különböző jogi szakmák

Magyarország

Ez az oldal a magyarországi jogi szakmákról ad áttekintést. A jogi szakmák – bevezetés Az ügyészek Bírák Jogászok Közjegyzők Más jogi szakmák

A jogi szakmák – bevezetés

Ez a fejezet a magyarországi jogi szakmákról, az ügyészekről, bírásokról, ügyvédekről, jogtanácsosokról, közjegyzőkről és végrehajtókról nyújt áttekintést. Magyarországon a jogi szakmák képviselői (az ügyvédek, közjegyzők, végrehajtók) függetlenül tevékenykednek, de kamarákból álló szakmai önkormányzattal is rendelkeznek. A kamarai tagság az adott tevékenység végzésének előfeltétele, és a kamarák a tagjaik felett szakmai irányítást is jogosultak gyakorolni annak biztosítása érdekében, hogy a szakmák képviselői megfelelő színvonalú szolgáltatást nyújtsanak.

Az ügyészek

Szervezet

A magyar alkotmányos szabályok meghatározzák, hogy az **ügyészség** gyakorolja a törvényben meghatározott jogokat a nyomozással összefüggésben, képviseli a vádat a bírósági eljárásban, továbbá felügyeletet gyakorol a büntetés-végrehajtás törvényessége felett.

Az ügyészség közreműködik annak biztosításában, hogy mindenki megtartsa a törvényeket, és törvénytértés esetén – törvényben meghatározott esetekben és módon – fellép a törvényesség védelmében.

Az ügyészség központosított szervezet, vezetője a legfőbb ügyész, aki az Országgyűlésnek tartozik beszámolási kötelezettséggel. Az ügyészeket a legfőbb ügyész nevezi ki és menti fel.

Az ügyészeket első alkalommal három évre, azt követően pedig határozatlan időre nevezik ki.

Az ügyészségre vonatkozó szabályokat törvény határozza meg.

Szerepük és kötelezettségeik

Az ügyészek feladatait, felelősségi körét és jogállását törvény szabályozza. Az ügyészség egységes szervezet, valamennyi ügyész jogállása azonos.

Az ügyészség:

nyomoz a büntetőeljárásról szóló törvényben meghatározott ügyekben;

felügyel arra, hogy a nyomozó hatóság a nyomozást a törvény rendelkezéseit megtartva végezze;

törvényben meghatározott egyéb jogokat gyakorol a nyomozással összefüggésben;

gyakorolja a vádemelés közhatalmi jogkörét, a bírósági eljárásokban képviseli a vádat, továbbá gyakorolja a törvényben számára biztosított jogorvoslati jogokat;

törvényességi felügyeletet lát el a büntetések végrehajtásáról szóló jogszabályi rendelkezések megtartása felett;

közreműködik egyéb polgári, munkaügyi, közigazgatási és gazdasági eljárásokban; az ügyész részt vesz a polgári perrendtartásban szabályozott eljárásokban, ha a jogosult bármely okból nem képes jogainak védelmére;

az általános törvényességi felügyelet keretében biztosítja a jogszabályok betartását;

a kiskorúak sérelmére elkövetett bűncselekményekkel kapcsolatban eljár a szükséges gyermekvédelmi intézkedések megtétele érdekében;

ellátja a nemzetközi szerződésekből, különösen a jogsegéllyel összefüggésben rá háruló feladatokat;

teljesíti az Eurojustban való részvétellel kapcsolatos feladatokat;

elősegíti, hogy valamennyi társadalmi szervezet, állami szerv és állampolgár megtartsa a törvényeket, és törvénytértés esetén fellép a törvényesség védelmében.

Jogi adatbázisok

További információk a [Magyar Köztársaság Ügyészsége](#) honlapján található.

Bírák

Szervezet

Az Alkotmány a bírák függetlenségét írja elő. A bírák a törvények alapján és saját meggyőződésüknek megfelelően hozzák meg döntéseiket, ítéleteik meghozatalakor nem befolyásolhatók és nem irányíthatók.

A bírákat a **köztársasági elnök nevezi ki**.

A bírói kinevezésre pályázó személynek az alábbi feltételeknek kell megfelelnie:

magyar állampolgársággal kell rendelkeznie;

büntetlen előéletűnek kell lennie;

választójoggal kell rendelkeznie;

jogi egyetemi végzettséggel kell rendelkeznie;

magyar jogi szakvizsgával kell rendelkeznie;

a törvényben meghatározott módon vagy nyilatkozatot kell tennie; és

legalább egy évig bírósági vagy ügyészségi titkárként kellett dolgoznia, illetőleg korábban alkotmánybíróként, katonai bíróként, ügyészként, közjegyzőként, ügyvédként, jogtanácsosként kellett működnie, vagy központi közigazgatási szervnél jogi szakvizsgához kötött munkakörben kellett dolgoznia.

Ülnökök

Az alkotmányos szabályok szerint **nem hivatásos bírák/ülnökök** is részt vehetnek a **bírósági eljárásokban**.

Ülnök büntetlen előéletű, választójoggal rendelkező, 30 év fölötti magyar állampolgár lehet. A katonai ülnököknek ezen kívül a Magyar Honvédségnél vagy rendvédelmi szervnél hivatásos szolgálati viszonyban kell állniuk.

Az ülnököket **négy évre** választják meg.

Büntetőügyekben a helyi bíróságok **egy hivatásos bíróból** és **két ülnökből** állnak abban az esetben, ha az adott bűncselekmény nyolcévi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztéssel büntetendő. Az elsőfokú bíróságként eljáró megyei bíróság **egy hivatásos bíróból** és **két ülnökből** álló tanácsban jár el.

Polgári ügyekben egy hivatásos bíróból és **két ülnökből** álló tanács járhat el a törvényben meghatározott ügyekben.

Bírósági fogalmazók, titkárok

A jogi egyetemen végzeteket bírósági fogalmazói, titkári beosztásban foglalkoztatják a bíróságokon, hogy ismereteket és tapasztalatokat szerezzenek **jövöbani bírói pályafutásukhoz**. Csak a törvényben meghatározott eljárásokban és feltételekkel járhatnak el bíróként.

Az igazságügyi alkalmazottakra vonatkozó információs adatlapok az alábbi linkekre kattintva érhetőek el:

tisztviselők (287 KB)

bírósági fogalmazó (289 KB)

bírósági titkár (286 KB)

fizikai dolgozók (280 KB)

Jogászok

Ügyvédek

Az **ügyvédek** a hivatásuk gyakorlásával elősegítik megbízójuk jogainak érvényesítését és kötelezettségeinek teljesítését. Az ügyvédek minden ügyben és **valamennyi hatóság előtt** elláthatják a **jogi képviseletet**. Az ügyvédek hivatásuk gyakorlása során függetlenek, ami azt jelenti, hogy senki nem befolyásolhatja őket, és nem vállalhatnak olyan kötelezettségeket, amely ezt a függetlenséget veszélyeztetné.

A csak ügyvéd által ellátható **díjköteles tevékenységek** közé tartoznak a következők:

képviselet és védelem büntetőügyekben;

jogi tanácsadás;

jogi okiratok előkészítése és szerkesztése;

a fent említettekkel összefüggésben pénz és értéktárgyak letéti kezelése.

Bár nem esnek az ügyvédek kizárólagos tevékenységi körébe, a mai gazdasági élet követelményeire tekintettel az ügyvédek olyan szolgáltatásokat is nyújthatnak, mint az **adótanácsadás**, az **ingatlanközvetítés** és a peren kívüli **közvetítés**.

Az alkalmazottként dolgozó ügyvédeken kívül ügyvédi tevékenységet az végezhet, aki a kamara tagja és az ügyvédi esküt letette.

A kamarai tagság feltételei:

állampolgárság az Európai Gazdasági Térség valamelyik tagállamában;

büntetlen előélet;

jogi egyetemi végzettség és magyar jogi szakvizsga;

felelősségbiztosítás és megfelelő irodahelyiség.

Az **Európai Unió tagállamaiból származó ügyvédek** három fő formában végezhetnek ügyvédi tevékenységet Magyarországon: **eseti jellegű szolgáltatásnyújtás** formájában, **rendszeres szolgáltatásnyújtás** formájában és **kamarai tagként**. Az eseti jellegű szolgáltatást nyújtóknak be kell jelenteniük a szolgáltatás nyújtását a szolgáltatás nyújtásának helye szerint illetékes ügyvédi kamaránál, a rendszeres ügyvédi szolgáltatást nyújtani kívánóknak pedig regisztrálniuk kell az illetékes ügyvédi kamaránál.

A nyilvántartásba vett európai közösségi ügyvédek akkor kérhetik kamarai felvételüket, ha megfelelnek a törvényben előírt követelményeknek [például a törvényben előírt gyakorlati idő letelt, bizonyítják a magyar (valamint az európai uniós) jogban való jártasságukat, a tevékenységük folytatásához szükséges szinten beszélnek a magyar nyelvet stb.].

Az ügyvédi kamarába felvett európai közösségi ügyvéd jogosult az ügyvédi cím használatára, és ugyanazok a szabályok vonatkoznak rá, mint a magyar ügyvédekre.

Az ügyvédek **titoktartási kötelezettség** terheli minden olyan adatot és tényt illetően, amelyről a hivatásuk gyakorlása során szereztek tudomást.

Az ügyvédi **megbízási díj** általában az ügyvédek és az ügyfelek közötti **szabad megállapodás** tárgyát képezi. Az ügyvédi díjakat csak akkor szabályozzák, ha az ügyvédek bírósági eljárásokban kirendelt védőként tevékenykednek.

Jogi adatbázisok

További információk a **Magyar Ügyvédi Kamara** honlapján található.

Jogtanácsosok

A jogtanácsosok alapvető feladata azon szervezet működésének az elősegítése, amelynek alkalmazásában állnak. A jogtanácsosok **az őket foglalkoztató szervezetten belül látnak el jogi képviseletet**, jogi tanácsokat és tájékoztatást adnak, kérelmeket, szerződéseket és más okmányokat készítenek, továbbá részt vesznek a jogi munka megszervezésében. Az ügyvédekkel ellentétben a jogtanácsosok általában **alkalmazottként** látják el feladataikat (amelyek nem olyan széleskörűek, mint az ügyvédeké). A **jogtanácsosok fizetése** a munkaügyi szabályokon alapszik.

A **megyei bíróság** – Budapesten a Fővárosi Bíróság – **által vezetett nyilvántartásba** felvett személyek válhatnak jogtanácsosokká. A pályázókkal kapcsolatos követelmények a következők:

állampolgárság az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes valamely tagállamban;

büntetlen előélet;

jogi egyetemi végzettség;

magyar jogi szakvizsga; és

nyilvántartásba vétel.

Bizonyos esetekben az **igazságügyért felelős miniszter mentességet adhat az állampolgársággal kapcsolatos feltétel alól**.

Közjegyzők

A törvényben meghatározott hatáskörben eljárva a **közjegyzők** az állami igazságszolgáltatási rendszer részeként hivatalos igazságszolgáltatási feladatokat látnak el.

Tevékenységük célja a jogviták kialakulásának megelőzése, és csak akkor működhetnek ezen a területen, ha a **Közjegyzői Kamara** tagjává váltak. A törvény alapján a közjegyzőket az **igazságügyért felelős miniszter nevezi ki határozatlan időre, meghatározott székhelyen** történő munkavégzésre.

Szakmai tevékenységük ellátásának ideje alatt a közjegyzőknek felelősségbiztosítással kell rendelkezniük.

A közjegyzők **kizárólagos tevékenységi területe** jogügyletek, jognyilatkozatok és tények közokiratban történő rögzítését foglalja magában. A közjegyzők egyik hagyományos feladata hagyatéki eljárások és egyéb nemperes eljárások lefolytatása. A közjegyzők egy másik fontos feladata az ingó jelzálogjogi nyilvántartás vezetése, valamint letétek kezelése, amelynek keretében pénzt, értéktárgyakat és értékpapírokat vesznek át a felektől kapott megbízás alapján, a jogosult fél részére történő átadás céljából.

Az időtartam, a jogi megítélés és a felelősség szempontjából átlagosnak tekinthető, hivatalukban végzett tevékenységükért a közjegyzők **jogszabályban**

meghatározott mértékű díjra jogosultak. Kivételes esetekben (például nagyobb szakismeretet igénylő bonyolult esetekben) a díj eltérhet a szokásos

összegtől. Ha a közjegyzői tevékenység tárgyának értéke megállapítható, akkor a közjegyzői díjat annak alapján határozzák meg. Ha a közjegyzői tevékenység tárgyának értéke nem állapítható meg, akkor a közjegyzői díjat a szakmai munkára fordított idő alapján kell meghatározni. Az okiratmásolatok közjegyzők által történő hitelesítésének díja rögzített.

Mivel a **magyar állampolgárság** alapvető követelmény a bírák, ügyészek, bírósági fogalmazók, végrehajtók és közjegyzők esetében, külföldi állampolgárok nem nevezhetők ki e tisztségekre Magyarországon.

Jogi adatbázisok

További információk a [Magyar Országos Közjegyzői Kamara](#) honlapján található.

Más jogi szakmák

Végrehajtók

A végrehajtási intézkedéseket a **végrehajtók** (önálló bírósági végrehajtók és törvényszéki végrehajtók) fogatosítják.

A polgári ügyekben hozott **bírósági határozatokban foglalt követeléseket** általában önálló bírósági végrehajtók hajtják végre. Az önálló bírósági végrehajtókat az **igazságügyért felelős miniszter nevezi ki határozatlan időre, meghatározott székhelyre és meghatározott járásbíróság mellé.**

Az önálló bírósági végrehajtókat **nem az állam alkalmazza, bevételeiket az ügyfelektől** kapják munkájuk ellenértékéért.

Az önálló bírósági végrehajtók tevékenységi köre a következő:

végrehajtás a bíróság által kiállított végrehajtási lap alapján;

végrehajtás a bíróság által végrehajtási záradékkal ellátott okirat alapján;

végrehajtás a bíróság végrehajtást elrendelő, letiltó, illetőleg átutalási végzése, továbbá közvetlen bírósági felhívást tartalmazó határozata alapján.

A **törvényszéki**végrehajtók a törvényszékeken és a Fővárosi Törvényszéken tevékenykednek. A törvényszéki végrehajtót a törvényszék elnöke határozatlan időre nevezi ki meghatározott törvényszéken történő szolgálatteljesítésre. A törvényszéki végrehajtói álláshelyre a pályázatot a törvényszék elnöke írja ki. A törvényszéki végrehajtó a törvényszék alkalmazásában álló bírósági tisztviselő, aki e szolgálati viszonya alapján részesül juttatásokban.

A törvényszéki végrehajtók „bírósági követeléseket” (olyan követeléseket, amelyek jogosultja az állam) hajtanak végre; a bírósági követelések közé tartozik a polgári és büntető eljárásokban az állam által előlegezett költség. A bűnügyi költség behajtása, a vagyonekbobzás és egyéb pénzügyi jellegű büntetések végrehajtása. A bíróság által előlegezett gyermektartásdíj is bírósági követelésnek minősül, és ennek végrehajtása is a törvényszéki végrehajtók hatáskörébe tartozik. Emellett a törvényszéki végrehajtó jár el abban az esetben is, ha a követelés a bíróságot, az Országos Igazságszolgáltatási Tanácsot, az Országos IBírósági Hivatalt, az igazságügyért felelős miniszter által vezetett minisztériumot, az igazságügyi szakértői intézményt vagy az államot illeti meg.

A végrehajtók illetékességi területe megegyezik a bíróság illetékességi területével.

Jogi adatbázisok

További információk a [Magyar Bírósági Végrehajtói Kamara](#) honlapján található.

A pro bono (ingyenes) jogi szolgáltatásokat nyújtó szervezetek

Jogi klinikák az egyetemeken, valamint néhány, ezen a területen tevékenykedő, magyar és nemzetközi nem kormányzati szervezetnél működnek.

Kapcsolódó linkek

[A Magyar Országos Közjegyzői Kamara honlapja](#)

[A Magyar Bírósági Végrehajtói Kamara honlapja](#)

[A Magyar Köztársaság Ügyészségének honlapja](#)

[A Magyar Ügyvédi Kamara honlapja](#)

Utolsó frissítés: 22/06/2016

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.